

изложени на словѣнското влияние, което е много естествено, защото тѣ се намирали въ словѣнска срѣда и се сношавали повече съ словѣнитѣ отъ колкото съ аваритѣ. Титлата князь е словѣнска, което между другото се установява и отъ нейното широко разпространение между всички словѣни. Тя се употрѣбява отъ най-старитѣ врѣмена и до сега. Въ врѣме на турското владичество въ България и Сърбия сегашнитѣ кметове се наричали князе³⁴. Въ запазенитѣ български писмени паметници българскитѣ владѣтели Борисъ и Симеонъ се титулуватъ князь. Но понеже тази титла ще да сж носѣли и българскитѣ, или поне словѣнскитѣ мѣстни управители, то българскитѣ владѣтели за разлика отъ послѣднитѣ ще се е титулувалъ *князь великѣн*. Сжщо и сѣрбитѣ имали жупани и велики жупани. Въ една заблѣжка къмъ четвъртото слово на Атанасия Александрийски противъ арианитѣ, прѣведено на словѣнски отъ епископа Константинъ и прѣписано (907) отъ черноризеца Тудоръ Доксовъ, князь Борисъ се титулува: „великѣи и чѣны и благовѣрны господъ нашъ княз Болгарскъ. именемъ Борисъ“.³⁵ Но титлата князь, която грѣцкитѣ писатели прѣвеждали: *ἄρχων ἡγεμόν*, не отговаряла на амбициитѣ и стремежитѣ на българския владѣтель Симеонъ, който, както казахме, се стремѣлъ да присѣдини къмъ държавата си византийската империя и да се възкачи на византийския императорски прѣстолъ. Затова той приелъ титлата царъ, съ която до тогава българитѣ титулували византийския императоръ.³⁶ Титлата царъ станала народна българска, и както се установява отъ хрисовулитѣ и другитѣ домашни паметници,

³⁴ Мариновъ Д. Жива старина кн. IV, 7—14.

³⁵ Срезневскій Н. Свѣдѣнія и замѣтки, LXXXI—XC, 5.

³⁶ Ibid. 3.

³⁶ Cedr. II, 466. „ βεζεῖτε ὁ Τζαῖσαρ“.